

ERDÉLYI LAPOK

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
IV. évfolyam, 155 (1023) sz. * Szombat, 1935 augusztus 3

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Őszre halasztották a kormány átszervezését

A király elfogadta Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter lemondását
Szélesebb körű lesz a kormány átalakítása

Bucuresti. Saját tud. Tatarescu miniszterelnök és Inculetz belügyminiszter csütörtöki királyi audienciája után a belpolitikai helyzet a következőképpen alakult: Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter lemondását a király elfogadta. Helyét ideiglenesen továbbra is dr. Costinescu tölti be, az őszig. Közvetlenül a parlament megnyitása előtt keresztül viszik a régen vajdó kormányátalakítást. Ez az átalakítás az eddigi terveknek is szélesebbkörű lesz s nemcsak Tony Ilescu alelnököt menesztik a szenátus éléről, hanem Leonte Moldoveanul, a szenátus elnökét is. Helyüket valószínűleg a mai kormány két tagjával töltik be. Ilyenformán a parlamenti munka az uralkodónak a kormányba vetett újult bizalma jegyében indul meg.

Pénteken délután különben a kormány tagjai minisztertanácson megállapítják a nyári

szünet programját és megtárgyalják a külkereskedelmi rendszer újabb módosítását.

Ilescu szenátusi alelnök és Dumitrescu volt bankormányzó ügyel zavarodnak.

Ami Tony Ilescut illeti, az ő helyzete egyre bonyolultabb.

A liberális párt hivatalosa, a Viitorul, megtagadta a devizacsalással kapcsolatban írt levelének további közlését. Tony Ilescut a napokban újból kihallgatja az ügyészség és e kihallgatás után semmilyen meglepetés nincs többé kizárva a volt szenátusi alelnök további sorsát illetően.

Jól értesült körökből származó értesülés szerint rövidesen több kérelemre elrendelik Dorel Dumitrescu, volt bankormányzó vagyonának felülvizsgálását.

A pénzügyminiszter a sajtó képviselői előtt ismertette a külföldi adósságfizetés ügyét

Ev végére eltűnik a költségvetési deficit

Bucuresti. Saját tud. Antonescu Victor pénzügyminiszter csütörtök este sajtó-expozé tartott. Ennek során hivatalosan közölte, hogy a kormány külföldi pénznemben nem fizetheti a külföldön lévő államadóssági részleteket.

A kormány mindent megtett — mondotta a miniszter — hogy a külföldre szóló fizetések meg ne akadjanak. Az esedékes összeget leiben a Nemzeti Banknál letétbe helyezte, de az ország külkereskedelmi mérlegének passziválása miatt nem állnak rendelkezésére szükséges devizák. Pedig a kormány a külföldről származó pénznemek összes állományából háromnegyedrészt kötött le a külföldi törlesztésekre és csak a pénznemek egynegyedrészt hagytta a magánfelek rendelkezésére. Ez a helyzet részben annak tulajdonítható, hogy

a különböző államok csak klearing-egyezményekkel akarnak velünk dolgozni és így csökkentették szabad deviza-állományunkat.

A pénzügyminiszter reményét fejezte ki, hogy a külföld megértéssel lesz nehéz helyzetünk iránt és értékelni fogja áldozatkészségünket. Adóssaink pedig alkalmat fognak adni devizaállományunk emeléséhez és hozzájárulnak kivitelünk fejlesztéséhez, hogy így minél előbb átutalhassuk a kérdéses összeget.

Antonescu ezután kimutatta, hogy az állam pénzügyi helyzete kedvező, mert az inkasszó jól halad s a költségvetés alig 497 millió deficitet mutat.

Remélni lehet — mondotta a miniszter — hogy ennek az évnek a költségvetési szolgálata minden deficit nélkül zárul.

Ugyanis tekintetbe kell venni, hogy az állami bevételek az augusztus-decemberi időközben jobbak szoktak lenni, mint az év többi részében. Másrészt a fogyasztási adó emeléséből eredő bevételek is csak most kezdenek érezhetőbbé lenni. Ezekből lehet várni, hogy az eddigi deficit is teljesen eloszlik.

A cseh szövőgyárak állami biztosítást kérnek a romániai kivitelükre

A devizaakadályok miatt kénytelenek abbahagyni a szállításokat

Prágából jelentik: A külkereskedelmi hivatal szakbizottsága csütörtöki ülésén azokat a megszorító intézkedéseket tárgyalta, amelyeket a román kormány a cseh textilgyáraknak Romániában lévő követeléseivel szemben léptetett életbe. A román belföldön levő cseh követelések ugyanis a devizarendelekek következtében befagytak. Az említett bizottsági ülésen az az állás-

pont alakult ki, hogy a cseh gyárak nem vállalhatják a további kivitelek kockázatát. Ennek megfelelően a Romániába való exportot teljesen leállítják. Az intézkedés megváltoztatásáról csak akkor lehet szó, ha a kiviteli szállítmányok árát a csehszlovák állampénztár biztosítja és előlegezi, s aztán az árak végleges megtérítését a két állam kormánya intézi el egymás között.

„Uj Kor”

(S. I.) Annak az újszerű hangnak, mit a Korunk Szava c. folyóirat a magyar fórumon jelentett, az volt a jellegzetessége s talán a titka is, hogy három független fiatal magyar világi író — Aradi Zsolt, Balla Borisz és Possonyi László — a maga erejéből, minden külső-növebb hivatalos egyházi támogatás nélkül indította meg ezt a lapot, mely bátran és hangosan „aktív katolikus organum”-nak nevezte magát.

Amikor arról érkezett hír, hogy ez a három fiatal író kivált a Korunk Szava kötelékéből és Uj Kor címmel új lapot indítottak, alig lehetett kétséges, hogy ezt az újszerű hangot s a nyomában járó hatást magukkal viszik az alatt a négy év alatt, míg első lapjukat csinálták, harci modorát, írásformáit kialakították, külön fejezetet nyitottak maguknak nemcsak a magyar és katolikus, hanem általában a magyar publicisztika történetében. Nehéz lett volna tehát elhinni, hogy ehhez az irányzathoz s a jelentőséghez, melyet az elért, hűtlene tudtak volna lenni.

Az Uj Kor első számai, melyek lassanként eljutnak hozzánk is, meggyőzték arról, hogy ebben a fellevésben nem csalatkoztak. A kérdés ezzel már önmagában eldőlt. Külön s még egyszer eldöntötte azonban ezt a kérdést a Vigilia hatalmas két kötete, melyek ugyancsak az ő hármuknak — Aradi Zsoltnak, Balla Borisznak és Possonyi Lászlónak — neve alatt léptek a magyar nyilvánosság elé s akkora tekintélyt szereztek a katolikus veretű magyar írásművészetnek s gondolkodásnak, amelyet az azelőtt alig élvezett.

E körülmények láttán eltörpül a mi szemünkben annak a jelentősége, hogy a Korunk Szava körül szakadás történt. A régi lapon túl most a mozgalmat elindító három fiatal író az Uj Kor hasábjain gondolkodik, lát és toboroz s a Vigilia köteteibe gyűjti össze mindazt a szellemet, mely ebben az irányban tör útát magyar szívekbe és értelmekbe. A régi lap, a Korunk Szava pedig, minden ellentét mellett, melyet hírdet, mégis tartani igyekszik azt a vonalat, azokat a külső és belső formákat, melyeket alapítótól kapott s így tulajdonképpen továbbra is az ő friss, világos és határozott szellemük szerint igyekszik munkálkodni: akkor is, amikor tevékenyen bele akar nyúlni a magyar közlélek formálódásának folyamatába s akkor is, amikor a vitás pontokon perbe száll alapítóinak új lapjaival.

E vitás pontok iránt nekünk itt, túl a határokon, nem sok érzékünk van. Az igazat megvallva, nem is igen látjuk ezeket. Az Uj Kor s a felsőbb vonalon a Vigilia oly bőségesen adja azt a szellemi erőt s önbizalmat, melyre nekünk itt szükségünk van, a Korunk Szava pedig megfogyatkozott erővel bár, de továbbra is kitartani igyekszik a régi vonal mellett, hogy így a mi számunkra az a nézet-eltérés, mely az elválást okozta, személyes kérdéssé, a legrosszabb esetben magyar belpolitikai hullámveréssé halkul el. Semmiesetre sem tompítja tehát azt a figyelmet, mellyel ennek az új magyar szellemnek indulását és terjedését tessük.

Ebben s minden ehhez hasonlatos magyar vitában nemcsak pártatlanok vagyunk, hanem mi határokontúli magyarok vagyunk tulajdonképpen egyedül illetékesek arra, hogy bírálj legyünk benne. Az a körülmény, hogy magyar szellemi mozgalmak mennyire mozognak meg

bennünket, hogy mennyire kapcsolnak be és vezetnek vissza a magyar szellemi egységbe — az egyedüli mértéke annak, hogy magyar megmozdulások s életjelek valóban a magyar korlélek mélyéből, eleven valóságaiból jönnek-e elő s azokat ki is tudják-e fejteni?

Semmi sem mutatja jobban az előtérben hangoskodó magyar publicisztika végzetes eliszaposodását, mint az a jellegzetes körülmény, hogy látóhatára és hatása — magyar problémák dolgában legalább — egybeesik a pesti nagy körút ívével s éppen ezért mindmáig nem tudta és — mai összetételében — sohasem is fogja felfedezni annak az igazi jelentőségét, mint a magyar szellemiség dolgában a mi fíléletünk s az a visszhang betölt, amit a határon keresztül a mi lelünkben kelteni lehet.

Megfordítva pedig éppen az a visszhang, melyet ez a *Korunk Szavá-n* át az *Uj Kor-ig* és a *Vigilia-ig* eljutott mozgalom már eddig is bennünk felvert, perdöntő ítélet arról, hogy a szellemtörténetnek olyan eseményei mennek itt végbe s alakulnak ki, melyeknek közvetve és közvetlenül az egész magyar közlélekre nagy és mély hatásuk lesz.

Ezt a hatást mi abban látjuk, hogy ezek az „aktív katolikus organumok” mindazzal, amit jelentenek és még jelenteni fognak, átömlészik a magyar közlélek petyhüdő ereibe azt az egész óriási erkölcsi és szellemi tartalmat, mit a világszerte, sok tévedésen és mulasztáson át újra magára lett egyetemesen keresztény gondolkodás, a megújuló katolicizmus jelent.

Amikor átömlésztéről beszélünk, arra gondolunk s annak örülünk, hogy az erkölcsi és szellemi újjászületésnek ez a magyar mozgalma megszületésének első percétől igazán egyetemes akart és tudott lenni — a *kicsiny magyar élet számára* is, melyben zárt és önző körök képződésének annyi csirája lappang és keresi keringve a kedvező talajt.

Eppen a legújabb események mutatják, hogy nem a formai szervezkedés, a párt, a szakszervezet s egyéb törekeny alakulatok a biztos hatásnak s a végső győzelemnek a zálogai, hanem az ilyen egyetemes, a közélet minden zugába, az emberi lelkek minden redőjébe eljutó sugárzások, melyek az igazságnak forrásaiból fakadó csodálatos erőikkel magát a közlelket, magát a *közösségi gondolkodást formálják át* — nemcsak a katolikusok, hanem az egész nemzet számára, nagy és kézzelfogható hasznára!

Ezek a fiatal emberek ma még nem is tudják talán, milyen lavinát indítottak útjára. Ez a lavina felfelé halad a hegyen, felszed magába mindent, mi egykoron romba hullott s ma szerte szórta hever s el fog jutni egyszer a magyar hegynek csúcsaira.

Magyarok! Olvassátok és terjesztétek a legészintébb magyar napilapot az **Erdélyi Lapok**at.

KÉSŐI HÁLA

Irta: Lendvai István.

Nemrégiben ünnepelte meg a francia tudományos világ ötvenedik évfordulóját annak, hogy Pasteur tanár a vesztség szérumát fölfedezte — egy szerény babérágacsát talán szabad küldnem a hálás emberiség óriási baberkoszorújába nekem is, aki szintén Pasteur tanár fölfedezésének köszönhettem hat esztendőskoromban, hogy szörnyű kínok közt el nem pusztultam egy szerencsétlen kis kutya marása miatt. Köszönni ugyan nem igen köszöntem én akkor Pasteurnak semmit, egyáltalán nem hálálkodtam, mert hiszen mit tudtam én akkor még a kutyák vesztségéről, mint kutyák és emberek egyik leggyötrelmesebb veszedelméről? Mit tudtam én arról, hogy a halál torkából menekülök és ezt a menekülést egy Pasteur nevű nagyon tudós és nagyon jólelkű francia úrnak köszönhetem; aki ott él Párisban és most is mindenféle furesa üvegek és könyvek fölé görnyedezve törli a fejét igen okos dolgozon? (Akkor ugyanis még élt.)

Akármiilyen nagyreményű tanulója voltam is Székesfehérvárott a Selyem-utcai elemi iskola első osztályának én csak annyit tudtam,

Négyszázötvenezer új házaspár kapott kiházasítási kölcsönt Németországban

Beszámoló az otthon-biztosító állami akció hatásáról

Münchenből jelentik: Reichard, német birodalmi államtitkár beszámolt annak a házassági biztosítási akciónak eredményéről, melyet a nemzeti szocialista uralom két év előtt kezdeményezett. A beszámoló szerint az elmúlt két esztendő alatt 450 ezer új házaspárnak adtak kiházasítási kölcsönt, összesen 524 millió márka összegben. Ezek a kölcsönök gazdaságilag megalapozott önálló háztartások létesítését tették lehetővé, melyek folytán a

gyári munkában alkalmazott nők százezrei háztartási munkába térhettek vissza. Az így megüresedett munkahelyekre munkanélküli férfiak léphettek, s ekként a munkanélküli segélyre adott állami kiadások is 200 millió márkával csökkentek. Fellendült a kislakás-építő és berendezési tárgyakat készítő ipar is. Az állam adóbevétele az 1934 évben 2 milliárd márkával haladta túl az előző év adóbevételeit.

Most jelent meg!

Népszerű egészségügyi előadások

(Együttal vezérfonal községi- és körorvosok számára.)

Irta: Dr Váradi Sándor, főorvos.

Tartalom: Ált. természet-tudományi alapismeretek. — Orvostudományi alapismeretek. — A tisztaság. — A táplálkozás. — Anya- és csecsemőgondozás. — A betegségek. — Az alkoholizmus. — A tüdővész. — Összefoglalás.

Nélkülözhetetlen egészségügyi útmutató mindenki számára.

Ára: 85 lei és portó

Kapható: kiadóhivatalunkban.

A dunai egyezmény megvalósuláshoz közeleg

Még a német magatartással nincsenek tisztában s ezért késik a dunai értekezlet összehívása

Párizsból jelentik: A *Petit Parisien* római jelentése szerint szoros értelemben vett tárgyalások a dunai ügyben nincsenek folyamatban. Tovább folyik azonban az eszmecsere Franciaország és Olaszország diplomáciai képviselői között. A kisantant államait ezekről a megbeszélésekről még nem tájékoztatták hivatalos formában. Az olasz kormány célja, hogy

a kölcsönös segélynyújtás elve elhagyásával a dunai egyezmény számára a lehető legtöbb aláíró biztosítsa.

Rómából jelentik: Az olasz külügyi kormány szöcsöve, az *Affari Esteri*, megállapítja, hogy a dunai egyezmény volna az első ok-

mány, melyet Magyarország és a kisantant fölkéletes egyenjogúság alapján írta alá. Az egyezménynek négy pontja volna. A megemeltámadás, benemavatkozás, a támadónak nyújtandó segítség megtagadása, s a kölcsönös tanácskozás.

E pontokban már megvan az egyetértés Magyarország, Ausztria és a kisantant között.

Az aláíró felek kölcsönös segélynyújtási egyezményt szabadon köthetnének egymás között. Az értekezletet — állapítja meg a lap — még korai volna egybehívni, mert még hátra van a legsúlyosabb probléma, a német magatartás kérdése.

hogy akkor este a nagynéném Pici nevű kutyája beleharapott csizmácskámra keresztül is a lábamba és az első ijedelem után egyenesen újjongtam magamban, hogy a jó Bierbauer doktor bácsi parancsára másnap hajnalban édesapám föl vitt vonaton Budapestre. Itt aztán annyit megtudtam, hogy „a Pasteur” egy nagy épület, ahol két héten át mindennap beleszúrkálnak a testembe (de én nem sírok, mert mindjárt első nap a kedvenc ételimeket ígérték meg, ha hős leszek!) és ugyanezt csinálják mindenki vel, akit kutya mar meg. Ez volt az egész tudományom Pasteurról, de nem is resteltem, mert hiszen azóta rájöttem, hogy az egyes ember is, az ország is, a világ is mindig csak jóval később tudja meg: mi történt vele, min esett keresztül, kinek mit köszönhet és mit nem? Sőt igen gyakran nagyon is későn tudja meg...

Most negyven esztendővel a történetek után, nem is olyan mosolyogva gondolok vissza arra, hogy én cseppet sem féltém a Pasteur-oltástól (már csak az ígért tőrősrétes miatt sem), ellenben szegény lángelméjű Pasteur janár ugyancsak tele volt hónapokon át félelemmel — a saját fölfedezése miatt. Neki ugyanis nemhogy tőrősrétest nem ígérték, hanem a verejték kiverte a homlokát arra a gondolatra: hátha

mégis tévedett és a szérumába belepusztul az a Joseph Meister nevű elzászi kisfiú, akin először próbálta ki a maga vélt fölfedezését? Allatokon ugyan már bevált, de most lélekkel megáldott emberről van szó. Meghatódva olvasom, hogy micsoda lelkiismereti dráma játszódott le a tudós tanár érzékeny lelkében 1885 július elejétől kezdve, — amikor a kis Joseph Meistert az édesapja elhozta hozzá Elzászból, ahol már csodálatos bizakodással holtbizonyosra vették, hogy Pasteurnak sikerült megtalálnia a vesztség gyógyszerét egészen addig, amíg végre megírhatta Ernest Legouvének, tudós akadémikus barátjának a győzelmi jelentést: „Most már nem félek attól, hogy a megmaradt kisfiún kitör a vesztség!” A nagy tudós és emberbarát unokája részletesen leírta most az ötvenedik évfordulón nagyatyjának ezeket a gyötördéseket, lelkiismereti vívódásait, amelyeket csak két jeles munkatársának és megértő lelkű hitvesének folytonos biztatásai tudtak néha elcsitítani és ezt az előadást könnyes mosollyal hallgatta végig maga Joseph Meister, akit ötven évvel ezelőtt elsőnek mentett meg Pasteur a vesztség rettentő, halálos kínjai elől, s aki most — a párizsi Pasteur-intézetnek kapusa. Ezután a győzelem után, amelyet még teljesebbé tett az, hogy a kis Joseph Meistere a

Mussolini is hozzájárult a genfi hármass megállapodáshoz

A francia sajtó elégedett, Eden szintén. Biznak a háború elmaradásában

Párizsból jelentik: A lapok meglepéssel veszik tudomásul a csütörtökön elért genfi eredményeket.

A Petit Parisien szerint remélni lehet, hogy a megegyezési terv, amelynek alapján a három nagyhatalom megvitatta az egész olasz-abesszin ügyet, elég unalmas lesz, hogy senkit se szorítson háttérbe. A megbeszélések az 1906. évi szerződés alapján, diplomáciai uton kezdődnek el. Egyébként csak akkor tartják meg a háromhatalmi értekezletet, ha a helyzet arra teljesen megérett. Ugy gondolják, hogy augusztus vége felé jönnek majd össze valamelyik határmenti olasz helységeiben. Az értekezleten Laval, Mussolini és Hoare dolgozzák ki a végleges rendezést.

Az Oeuvre szerint az általános benyomás a

csütörtöki eredmények után az, hogy Olaszország, látva Párizs és London határozott ellenállását, fontolóra veszi eddigi magatartását és nem fog háborút indítani.

Aloisi éjjelkor közölte Mussolini beleegyező válaszát. Még harcolnak az ötödik döntőbíró személye körül.

Genfben különben péntekre virradóan már nem volt olyan megalmas az éjszaka, mint előzőleg. Határozottan mutatkoztak a fáradtság jelei. Aloisi az est folyamán állandó telefonössze-köttetésben állt Rómával, majd 11 órakor felkereste Lavalt, akivel nyilván közölte Mussolini ideiglenes válaszát, amelyet Laval meglepéssel vett tudomásul.

Laval szükségrendelete ellen tüntettek Franciaországban.

Képünk arról a tömegről készült, amelyik Párizsban verődött össze és Laval ismeretes szükségrendelete ellen tüntetett.

Ki a szabadba!
De csak
NIVEAval

A Reuter szerint Eden csütörtökön este elismeréssel nyilatkozott Laval magatartásáról és kijelentette, hogy a francia miniszterelnökkel teljes az egyetértés és a barátságos együttműködés. A három hatalom, Anglia, Franciaország és Olaszország külön-külön nyilatkozatban fogják kifejezni készségüket, hogy tárgyalásokba becsatlakozzanak egy negyedik érdekelt hatalommal. Az Oeuvre szerint az ötödik döntőbíró személye körül még mindig élesek az ellentétek, mert Abesszínia Politisz görög megbízottat szeretné, Olaszország pedig Max Hubert, a prágai bíróság volt elnökét kívánja ötödik döntőbíróul.

Abesszínia háborus lázban.

Addis-Abebaból jelentik: Az abesszínifiatalság a reggeli munka megkezdése előtt az utcákon gyakorlatokat végez. A főváros templomaiban buzdító beszédek mondanak, s a lakosság tüntet Olaszország ellen. Az országban gyűjtést indítottak a fegyverkezés költségeinek fedezésére.

Párizsból jelentik: A Petit Parisien szerint Duberry amerikai repülő, a délfrancia tengerparton önkénteseket toboroz Abesszínia számára. Az amerikai pilóta egy repülőkülönítményt szervezett, mely augusztus végén veszi át a Hollandiában megrendelt gépeket.

Négy vagon termény égett el Marghita határában. Marghita. Saját tud. Pár nap előtt ismeretlen okból kigyulladt egy szerű Marghita határában, a várostól mintegy négy kilométernyire. A tűzoltóság idejében ki is vonult, az erős szél s a vízhiány miatt azonban csak a csepplőgépet s a már kicsépelet — jelentéktelen mennyiségű — búzát tudták kimenteni. Az asztagokban felhalmozott termés, — mintegy négy vagon — porráégett.

Fertőzéseket okoz a tisztátalan és a romlott gyümölcs. Arad. Saját tud. A városban a tisztátalan és romlott gyümölcs fogyasztása következtében számos gyomor- és bélfertőzési eset fordult elő. Pénteken három vérhas-megbetegedést is jelentettek a főorvosi hivatalban. A hatóság intézkedéseket tett a járvány elszigetelésére, azonkívül pedig a piac közegéhségügyi megrendszabályozását is megkezdette.

kutyamarások már nem voltak frissek, ellenben igen mélyek voltak, merte csak Pasteur közelelni a párizsi Académie des sciences ülésén „veszettség ellen való módszerét a harapás után.” És mi történt erre a korszakos tudományos bejelentésre?

Az történt, ami annyiszor e világon, ha valaki nemes szándékkal nagy dolgot vitt véghez az emberek javára: egész serege akad azoknak, akik Pasteur tanárt támadták, megkérdőjelezték vagy — ami még a legártatlanabb dolog volt alapjában — hahotázva kinevezték. Pasteur kitalálta a veszett kutya marása ellen való védekezést, de nem menekülhetett meg a gonosz, irigy, ostoba emberek marásaitól. A sok nyilvános támadás, lebecsülés közepette a szoromba, sértő névtelen leveleknek akkora özönét zúdították rá, hogy egyszer fájdalmas haraggal kiáltott fel: „Soha nem gondoltam volna, hogy ennyi az ellenségem!” Miért is lettek volna? Hiszen éjjel-nappal való hosszú tudományos kutatásaiban mindig csak az volt az egyetlen célja, hogy embertársainak hasznára váljék! Miért hát ez a sok dühödt rosszakarat ellene? — tündökölt magában. De hát ezen is át kellett esnie és — a hálátlan emberiség szerencsésjére! — átesett. Ma mindenki csak hálálkodva olvassa, hogy például Párizsban az elmúlt tíz év alatt egyetlen ember sem pusztult

el veszettségben; az ottani Pasteur-intézetben e tíz év alatt hateraz embert veszettség ellen és valamennyi életben maradt. Már pedig a veszett kutyák marásának áldozatait nemcsak ott kezelik Pasteur módszerével, hanem világszerte. Méltán vetették fel tehát az ötvenedik évforduló alkalmával a kérdést: „Látja-e a világ, hogy a Pasteur-féle oltás ötven esztendeje mennyi megmentett életet, mennyi elhárított szenvedést és gyászt jelent?”

Látja bizony minden értelmes ember és Pasteur támadóinak, rágalmozóinak, lekicsinyelőinek tábora eltűnt nyomtalanul. Ma már nincsenek szellemi utódai azoknak a vénasszonyoknak, sem, akik negyven évvel ezelőtt, mikor gyógyultan hazaérkeztem a szülői házába, olyan édes szeretettel és tudományos szakértelemmel nyilazgatták édesanyám fülébe és szívébe, hogy azért még nem biztos ám, hogy a kisfiurat nem érheti baj! Mert bizony a veszettség olyan nyavalya, hogy ha most nem, hát majd kilenc nap, kilenc hét, kilenc hónap vagy legalább is kilenc év múlva nagyon is kitörhet! Még jó, hogy kilenc évtizedet nem jósoltak hozzá a drága lelkeim, a kilences számok babonás rajongói, szegény Pasteur tanár módszerének nyilván igen kompetens bírálói. De hát ki vegye rossz néven ezt a nagyképűködést, szeretetlenséget és gyanakvást tőlük, a

tudatlan kisvárosi pletykanéniktól, mikor hiszen iskolázott férfiak tucatjaiból ugyanez a lelkeség lövöldözte nyilait az emberiség egyik legnagyobb jótévedője felé?

Nem csekélységem feladata megvilágítani, hogy a fertőző betegségek kezelésének micsoda új korszaka kezdődött meg Pasteur fölfedezésének diadalával, mint ahogyan nem ennek a kis írásnak a feladata Pasteur sokoldalú tudományos jelentőségét még csak vázolni is. Talán nem veszik rossz néven olvasóim, hogy ezekre a hasábokra tettem le utólag annak a székesfehérvári kisfiúnak a babérágacsáját, aki negyven évvel ezelőtt Isten után Pasteur tanár jóvoltából menekült meg a kínhalál elől. Es ha a hálás páciens Pasteur sugárzó alakja mellett egy percre megmutatta az emberi rosszakarat és tudatlanság sötétségét is, csak azért tette, hogy a nemesen törekvők előtt egyvel több példa demonstrálja, mennyire nem kell törődni annak a sötétségnek a próbálkozásával. Pasteur túltette magát a lelki törpéken és ez annál könnyebben ment, mert ő minden tudománya mellett is hívő katolikus maradt és csak azt tudta sajnálni, hogy nincs olyan robusztus hite, mint egy beton parasztszónynak. Pasteur emlékezetének esztendejében ezt is jó fölírni...

Greta Garbo hazamenekült a — világhír elől

A „legmagányosabb” filmszínész nő
érdekes önvallomása az életéről

A filmvilágban és a művészi életben egyaránt feltűnést keltett a hír, hogy Greta Garbo, a világhírű filmművésznő otthagya nagy sikereinek színhelyét s Hollywoodból hazatért Svédországba — pihenni.

A művésznő pihenését az első időben csaknem lehetetlenné tette a lelkes érdeklődés, amelyet a nagyközönség és a sajtó képviselői tanúsítottak iránta. Nap nap után a legkülönbözőbb híresztelések jelentek meg Greta Garbo jövő terveiről. Akadtak, akik azt állították, a művésznő végleg búcsút mond a filmnek, mások úgy tudták földbirtokot vásárolni, hogy hazájában megtelepedjék. Jelentések szóltak arról is, hogy a svéd király magas kitüntetésben részesíti Greta Garbot s mindezek után most megszólalt maga a művésznő, aki egy érdekes interjúban nyílt őszinteséggel jelentette ki, hogy valóban pihenni érkezett haza.

— Ha valaki, mint magam, tíz hosszú esztendeig nap mint nap, ugyanazt a munkát végzi, ugyanazokkal az emberekkel dolgozik együtt, ugyanazon a helyen — sokezer kilométernyire hazájától — abban bizonyosan szenvedélyesen ébred a vágy az otthon és a pihenés után — így kezdte a szót a nagy művésznő.

— Annak ellenére, hogy a film sokmillió rajongóját kedves lelki barátaim közé sorozom, mégis azt mondhatom magamról, egész Hollywoodban én vagyok a legmagányosabb! Ebben a magányban eddig soha nem érzett erővel fogott el az érzés, a honvágy érzése, hogy végre hazatérjek. És nem tagadom, a hazafelé vágyakozó órákban minduntalan azon járt az eszem, vajjon miért ne sikerülne egyszer Svédországban filmet felvennünk, a Rasunda stúdióban, amely voltaképpen egész filmbeli pályafutásom kiindulópontja volt. Mindenkori szívemen emlékezem arra az időre, amikor a Gösta Berling-ben szerepeltem. Első filmbeli szereplésem volt ez és velem együtt az azóta sajnos, elhunyt Lars Hansen, Jenny Hasselquist, Victor Seastrom, a híres rendező

és még sok más neves művész vett részt Lagerlöf Zelma hatalmas regényének filmváltozatában.

— Honvágyam volt hazám természeti szépségei iránt s el se mondhatom, mennyire hiányzott a Csendes-óceán parján a Keleti-tenger. A svédországi táj, a sápadt napfény, a svéd tavasz káprázatos színpompája s mindezen kívül hiányzott anyanyelvem csengése, barátaim, hozzátartozóim, rokonaim, — mindaz, ami számomra az otthon varázsát jelenti.

— Valóban, Hollywoodban végtelenül egyedül voltam — mondotta tovább Greta Garbo. Az életem, sajnos, olyan sok esetben kíváncsi érdeklődés tárgya és ez az, ami a nyilvánossággal szemben olyan bátorlanná tesz. Sehogy sem szeretem, ha idegenek bepillantanak a magánéletem egyszerűségébe. Őszintén megvallva, a lelkem mélyéből unom, ha idegenek, vagy „ismeretlen ismerősök” uton, utfélen megbámulnak. Egyetlen igaz örömöm, ha „gyermekkel játszadok”. Am erről is lemondok, ha történetesen idegenek vannak akkor jelen. Ilyenkor, amilyen gyorsan csak lehet, visszavonulok a „barlangomba”. Így azután nem csoda, ha lassanként és észrevétlenül valóságos válszfallal emelkedett közém és mindazok közé, akik a szerepeimből ismernek. A magánéletem csukott könyv, azt is óhajtom, hogy továbbra is titok maradjon idegenek számára.

Greta Garbo ezután mégis elmondott néhány részletet hollywoodi életéből. Kijelentette, hogy „rendkívül egyszerűen” él, mindössze egy szakács, szobalány, sofőr és egy kertész a személyzetének tagja. Ez a négytagú személyzet ugyan példátlan luxus Amerikában, ám csakugyan nem a művésznőn mult, hogy ekkora háztartást volt kénytelen berendezni.

— Amikor 1925-ben megérkeztem Hollywoodba és a filmgyár vezetősége megkérdezte tőlem, hol óhajtok lakni, kijelentettem, hogy legszívesebben egy rokonszenves polgárcsaládnál helyezkednék el albérletben. Erre természetesen kinevettek! Megmagyarázták, hogy efféleről szó sem lehet. Polgárcsaládok nem laknak Hollywoodban. Minthogy azonban a visszavonultság, a csendes magány érzése már akkor is elhatalmasodott rajtam, elhatároztam, hogy önálló háztartást vezetek. Legnagyobb örömöm az uszás és napfürdőzés, azután nagy gyalogság. Szeretek kóborolni az esőben és kedvelt szórakozásom, hogy felfedező utakra induljak kis vendégfogadóba, egy-egy kis-kocsmába, ahol senki sem ismer. Szívesen fedezek fel ismeretlen kis színházakat is s mint ahogy általában mindenütt szívesen fordulok meg, ahol elringat az ismeretlenség jóleső nyugalma. Így hát, hogy az emberek kíváncsisága elől meneküljek, gyakran voltam kénytelen a lakhelyemet is megváltoztatni. Nyugodt lélekkel mondhatom, soha, egyetlen filmben premierjén nem voltam jelen, csak a legtrikább esetben veszek részt esti szórakozásokon s minden szabadidőmet otthon, a négyfal között, vagy a kertemben töltöm.

— Senki ne tételezze fel rólam, hogy különben tartom magamat bárkinél — szökött végül komolyan a világhírű Greta. — Ezzem ágában sincs, hogy túlbecsüljem a képességeimet s távol áll tőlem az is, hogy feltűnéskellést vágyból elhanyagoljam az öltözékemet. Ruháimat Adrian mester tervezi, de ennek ellenére, noha nem állott szándékomban, úgynevezett „divatot csinálni.”

— Most boldog vagyok! Otthon lehetek, távol a világhír és a dicsőség ragyogásától s nem vagyok egyéb, mint Greta Gustavson, aki végre valahára kipihenheti azt, hogy a sors szeszélyéből és a film kegyelméből világhírűvé lett.

Társadalmi élet

A bányási magyarság diszközgyűlése. Timișoara. Saját tud. Az Országos Magyar Párt bányási tagozata, miként már jelentettük, vasárnap nagyarányú magyar népünnepélyt rendez és erre meghívta a magyarpárti parlamenti tagokat is. Így az ünnepélyt megelőzően, délelőtt fél tízenegy órakor a Magyar Ház nagytermében diszközgyűlést is tartanak. Ezen aztán dr Gyárfás Elemér szenátor, báró Szentkereszthy Béla és Szabó Béni képviselők beszámoló beszédekkel, mondanak. A népünnepély délután lesz az úgynevezett Gyárudvaron, a legkülönbözőbb szórakozásokkal és népies mulatságokkal, operett- és kabaréelőadással, táncal. Ugyancsak a Gyárudvarban társas vacsorát is rendez a párttagozat a magyar parlamenti tagok tiszteletére.

FIATAL ANYÁK RÉSZÉRE

FONTOS ÉS TANULSÁGOS
KÖNYVUJDONSÁGI

A fiatal anya

Orvosi tanács fiatal asszonyoknak.

Írta: dr FÖLDES LAJOS főorvos.

Nékülözhetetlen tanácsok minden fiatal anya számára. A tartalmából: Az anyáról — Altalános ismeretek — Tudnivalók a terhesség körül — Belső vizsgálat — Szülésznők — A szülés — Tudnivalók a szülés alatt és után — A gyermekágy — A méhen kívüli terhességről — A magtalanság — Az újszülött és a csecsemő — A szoptatás — A tej minősége — Mennyit szabad szoptatni? A heti súlygyarapodás — Az anya tejbőségének fokozása, stb., stb.

Ara 85 lei és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

Párizsi bolondéria

*

Az óriáskígyó mint háziállat és nyakék
Olcsó az oroszán és leopárd

Párizsból jelentik: A párizsiak mindig szerették az állatokat. Évszázadok óta rengeteg kutya és macska él a francia fővárosban. De most ezek a békés háziállatok kezdenek kimmenni a divatból s helyettük vadállatokat szeretik be a párizsiak, már akiknek van pénzük az ilyen költséges passziókra.

Az óriáskígyók ára például a nagy kereslet folytán állandóan emelkedik a párizsi piacon. Nemesak magánlakásokban tartják, hanem egyre több a revüszár, aki gyönyörű helyett óriáskígyót vesz a nyakába és így jelenik meg a közönség előtt. Az óriáskígyókat méterszámra árulják. Mostanában a széprajzú óriáskígyó métere 500 frank. De a tökéletes mintájú kígyó meglehetősen ritka, ezért aztán a kozmetika, mely az utóbbi időben olyan rohamosan fejlődött, itt új működési területet talált. Vannak kígyó-kozmetikusok, akik rendkívül ügyességgel sminkelik át a kígyókat és tüntetik el szépséghibáikat. A munkájuk állítólag teljesen veszélytelen, mert a jólakott óriáskígyó nem bánt senkit, de kitűnő patkányirtó.

A fiatal leopárd igen divatos háziállat Párizsban. De nem tanácsos megvárni, míg felnő. Jobb teljes kifejlődés előtt eladni az állatkertnek. Egy hathetes leopárdért ma 1500 frankot kérnek Párizsban. Az állatkereskedés egyszerű telefonmegrendelésre házhoz szállítja. Kisebb vadállatok is kaphatók a párizsi állatkereskedésekben, így például dresszirozott bolhák. Ezeknek tucatját 120 frankért árúsítják.

A majom már régen nagyon keresett állat. Lemoel báró fiatal krokodilt rendelt az egyik párizsi állatkereskedésben. A krokodilt kastélyának parkjában egy medencében helyezte el. A teknősbékáknak szintén igen jó ára van, mert sokan vásárolják őket, az oroszán azonban egészen olcsó lett. Háziállatnak ugyanis még a legmerészebb divathölgyek sem merik tartani, a cirkuszoknak pedig, amelyek az oroszánokat vásárolni szokták, mostanában általában rosszul megy a sora. Így aztán 3000 frankért már felnőtt oroszánokat kínálnak.

Könyvek,

amelyeket olvasni kell!

Semmelweis: Az anyak megmentője	54.—
Dr. Kármán Samu: Csecsemőáplálás és táplálkozási zavarok	62.—
Dr. Müller: A meghűléses betegségek megelőzése a csecsemőkortól az agykorig	40.—
Dr. Izsák: Az idült székrekedés orvoslása	100.—
Dr. Földes: Mit kell tudni a méh-rákról	40.—
Dr. Verebely: A rákbetegség	26.—
Bucsnányi: Erelmeszesedés gyógyítása	50.—
Bucsnányi: Természetes gyógymód és táplálkozás	130.—
Lukács: Hogyan éljen a vesebajos ember?	85.—
Lukács: Az elhízás és soványító gyógyeljárások	85.—
Dr. Ehrenfeld: A szépítő sebészetről	100.—
Dr. Nyirő: Az öngyilkos	90.—
Dr. Horvay: A cukorbeteg kosztja	85.—
Stekei: A fejfájás, migrén és egyéb ideges fájalmak	100.—
Dr. Hézsár: Atörökés mint végzet	160.—
Dr. Eagländer: Ischiás és derékfájás	60.—
Dr. Puder Sándor: „Állapota kielégítő”	58.—
Gergő Endre: Gyakorlati életből-csesség. Az öntudatos élet és a boldogulás útja	85.—

Kapható az ERDELYI LAPOK
könyvosztályánál

ni élet

gyűlése. Timi-
gyar Párt bän-
ettük, vasárnap
t rendez és er-
amenti tagokat
delelött fél ti-
yermében disz-
án dr Gyárfás
eszthy Béla és
oló beszédeke,
nlesz az ugy-
bözöb szorako-
al, operett- és
csak a Gyáru-
a párttagozat
eletére.

TANULSÁGOS
NSÁGI

nya

nyoknak.
főorvos.

en fiatal anya
yáról — Alta-
terhesség kö-
nök — A szü-
tt és után — A
terhességről —
és a csecsemő
ge — Mennyit
gyarapodás —
stb., stb., stb.

décia

at és nyakék
leopard

iak mindig sze-
óta rengeteg
ővárosban. De
kezdenek ki-
adállatokat sze-
knek van pen-
ra.

a nagy keres-
k a párizsi pia-
an tartják, ha-
aki gyöngyos-
ába és így jele-
iáskígyókat mé-
n a széprajzú
De a tökéletes
ka, ezért aztán
lőben olyan ro-
lési területet ta-
sok, akik rend-
t a kigyókat és
munkájuk áll-
rt a jóllakott
kítőnő patkány-

os háziállat Pá-
árni, míg felnő-
ni az állatkert-
na 1500 frankot
ekedés egyszer-
állítja. Kisebb
állatkereskedé-
t bolhák. Ezek-
ják.

on keresett ál-
lilt rendelt az
n. A krokodill
medencében he-
tén igen jó ára
et, az oroszlan
Háziállatnak
vathölgyek sem
pedig, amelyek
k, mostanában
Igy aztán 3000
at kínálnak.

Megegyezés felé haladnak Genfben

A Népszövetség tanácsulását csütörtökről péntekre halasztották. Az angol-francia megegyezési javaslattal szemben Mussolini ellenjavaslatot terjesztett elő. Fenntartotta magának a fegyveres megoldásra a szabad kezét

Genfből jelentik: A Népszövetség tanácsának csütörtök délután 5 órára nagy izgalommal várt ülése elmaradt. Ennek kellett volna döntenie az abesszin kérdésben készült angol-francia közös javaslat fölött. Az elmaradt ülés tanácskozásait egyelőre 24 órával későbbi időre tűzték ki, vagyis péntek délután 5 órára halasztották. Ebből nyilvánvalóvá vált, hogy csütörtök délutánig nem sikerült biztosítani a megegyezési javaslat elfogadásához az egyhangúságot.

Hogyan jött létre az angol-francia megegyezési javaslat?

Mint ismeretes, Laval szerdán hosszasan tanácskozott Edennel és Litvinovval, a tanács elnökségének elnökével, s ez alkalommal mutatta be közvetítő javaslatának első vázlatát. Ennek a javaslatnak lényeges pontjait tegnap ismertettük. Azok tulajdonképpen az olasz-abesszin békéltető bizottság munkájának továbbfolytatását akarták előírni, egy ötödik bíró bevonásával, s szeptember 4-iki határidővel. Azt is jelentettük, hogy Laval javaslatvázlatát Eden nem találta teljesen kielégítőnek. Anglia részéről a következő három pontban kívánt módosítást:

1. Ha szeptember 4-ikéig a bizottság ki-

elégítő megoldást nem talál, akkor a szeptember 4-ikén összeülő tanácsülés ne csak az ual-uali határsértés ügyét, hanem az olasz-abesszin ügy egész komplexumát vitassa meg.

2. A békéltető bizottság munkájával párhuzamosan Franciaország, Anglia és Olaszország képviselői is kezdjenek tárgyalásokat az abesszin-kérdés végleges rendezésére. Ezekbe a tárgyalásokba Abesszinia megbízottját is vonják bele.

3. Olaszország kötelezze magát, hogy a békéltető bizottság tárgyalásai alatt nem nyul fegyverhez.

Edennek ezeket a kívánalmait Laval is elfogadhatónak tartotta, s így ezek értelmében jött létre az angol-francia közös javaslat. Ennek lényege az, hogy szeptember 4-ikéig az olasz álláspont felé hajlik, ha azonban szeptember 4-ikéig nem lesz olasz-abesszin megegyezés, akkor a Népszövetség az angol álláspontra helyezkedik. További lényeg még a javaslatban s ez teljesen az angol álláspont kifejezése, hogy az olasz-abesszin békéltető bizottság munkájával párhuzamosan angol-francia-olasz tárgyalások is legyenek Abessziniára nézve.

Mussolini csak a javaslat egyes részeihez hajlandó hozzájárulni. A három nagyhatalom párhuzamos tárgyalása gondolatát elfogadta

Genfből jelentik: Aloisi báró, olasz kiküldött a vele közölt megegyezési javaslatot nyomban ismertette távirat és távbeszélő útján az olasz kormányral, s utasítást kért az olasz küldöttség további magatartására nézve. Ezenkívül Laval francia miniszterelnök és külügyminiszter is távbeszélőn érintkezésbe lépett Mussolinival, s öt rábeszélési igyekezett, hogy az angol-francia közös javaslatához járuljon hozzá, mert így a hármass nagyhatalmi tárgyaláson Olaszország minden igénye könnyebben teljesülhet s a Népszövetségről is elhárítja a kérdésben való állásfoglalás súlyos gondját.

Mussolini még a nap folyamán válaszolt, s komoly ellenvetéseket tett az angol-francia javaslatra. Összegezve megállapítással azt üzent, hogy a javaslat teljes egészéhez nem járulhat hozzá, csak annak egyes részleteihez. Különösen

nem járul hozzá ahhoz, hogy a békéltető tárgyalások alatt Olaszország a fegyveres lépésektől tartózkodjék. Mussolini e tekintetben azzal érvelt, hogy az olasz gyarmatok biztonságát kockáztatja, ha a fegyveres beavatkozás lehetőségét kizárni engedné.

Visszont Mussolini hajlandónak nyilatkozott, hogy hozzájáruljon a három nagyhatalom Abesszinia felőli tanácskozásához. Hozzájárulását azonban ahhoz kötötte,

ha ez a tanácskozás a Népszövetség keretein kívül történik s ha ezeken a tanácskozásokon nem vesz részt Abesszinia képviselője.

Mussolini még kifejezte azt, hogy a megszakított olasz-abesszin békéltető bizottsági tárgyalások folytatásához is hozzájárul, s e folytatás lehetővé tétele végett az ötödik döntőbíró kiküldését sem ellenzi. Azonban azt kívánja, hogy a békéltető bíróság munkája az eddigi keretek között mozogjon, tehát csak az ual-uali határvillongások ügyére szorítkozzék.

Mussolini közlései alapján új közvetítő megbeszélések kezdődtek.

Genfből jelentik: Aloisi báró a Mussolininál kapott közléseket Laval és Eden tudomására hozta. Minthogy a közlésben nem volt teljes elzárkózás az angol-francia javaslattal szemben, azt e két ország képviselői ellenjavaslatnak vették. Laval, Eden és Aloisi között tehát csütörtökön délután hosszas tanácskozás indult, hogy a kéthatalmi javaslatból Mussolini ellenvetései figyelembe vételével hogyan lehetne háromhatalmi határozati ja-

ki az olaszok javára elbirtokoltnak, s így a határkérdést ezzel vonja ki a békéltető bizottság vitájából.

Genfben az angol, francia és olasz küldöttségek már megállapodtak. Rómától várják, hogy a megállapodás végleges legyen.

Genfből jelentik: Laval, Eden és Aloisi tanácskozásai egész csütörtökön délután folytak, de mindig az eredmény kilátásával. Este felé már elterjedt a híre, hogy a három nagyhatalom Genfben levő képviselői meg is állapodtak az olasz-abesszin viszály népszövetségi elintézés módjára nézve. A köztük létrejött megegyezés szövegét még közlik Mussolinival, de a hozzájárulás az ő részéről is biztosítottnak tekinthető.

A félhivatalos Havas-iroda genfi tudósítója jelenti:

Csütörtökön este Anglia, Franciaország és Olaszország képviselői között végleges megállapodás jött létre az olasz-abesszin viszály ügyében. A megállapodás szerint elkészült határozati javaslat szövegét pénteken délután terjesztik a Népszövetség tanácsa elé.

Rómából jelentik: Olasz körök szerint nem lehetetlen, hogy az abesszin-ügyben követendő eljárásra nézve megállapodás jött létre Genfben. Ezzel azonban a súlyos ügy valódi elintézése még semmivel sem jutott előbbre.

Az ual-uali határkérdés eldőltve. A négus neheztel.

Az Echo de Paris szerint az ual-uali határkérdést már eldöntöttnek lehet tekinteni. A népszövetségi tanács vezető hatalmai mindnyájan megegyeznek abban, hogy elismerik Olaszország felségjogát e területen.

Párizsból jelentik: A Petit Parisien Addis-abeabából közöl tudósítást. Eszerint a négus az öregek tanácsa ülésén ismét hangoztatta, hogy már eleve alávetette magát a genfi döntésnek. Azonban mégis

neheztel amiatt, hogy a közvetítő javaslat szövegét nem közölték vele,

hanem csak Olaszország hozzájárulása után fogják azt vele ismertetni. Abesszinia egyébként reméli, hogy szintén helyet kap a zöldasztalnál.

Abesszinia készül a védokooszro.

A Liberté szerint a Tana-tó és Gondar vidékén 25 ezer főnyi abesszin haderőt vontak össze. Az abesszin hadügyminiszter szerint az olaszok elsősorban Aduát igyekeznek majd hatalmukba keríteni.

A Reuter úgy értesül, hogy Abesszinia a háboru kitörése esetén a Vebi és más folyók vizét a belső Abesszinia és az olasz gyarmatok közötti sivatagra tereli. Ezzel akarja elérni, hogy az olaszok előnyomulását a folyók mentén lehetetlenné tegye.

Hoare külügyminiszter mondja: Anglia nem nézi ellen-szenvvel Olaszország terjeszkedési vágyait, de egész erejét latbaveti a háború elhárítására

Londonból jelentik: Az alsóház általános külpolitikai vitájában Hoare külügyminiszter is felszóllalt. Az abesszin kérdéssel foglalkozva kijelentette, hogy legulsúlyosabb probléma a gyarmatokkal bíró államok szembenállása a gyarmat nélküli országokkal. Ezeket a problémákat nem szabad erőszak alkalmazásával megoldani, csak a kiengesztelés, szabályozás és megállapodás eszközeivel. Az olasz-abesszin

háborúnak igen rossz hatása lenne a Népszövetségre. Anglia nem nézi ellenszenvvel Olaszország terjeszkedési igyekezetét. Azonban Olaszországnak az Abesszinia elleni panaszait rendes uton-módon kell előterjesztenie. A háboru a béke erejének meggyengülésére, pusztulására s a nagy, színesbőrű népek nyugtalanságára vezetne. A brit kormány egész befolyását latbaveti e baj elhárítására.

Hadirokkantak felvonulása Amerikában.

Washingtonban 300 hadirokkant vonult fel a parlament elé és régi követeléseik teljesítésé mellett demonstráltak

Katolikus sajtó-világkiállítás készül Rómában

A jövő évben üli meg a katolikus világ nemzetközileg legerjedtebb lapja: az *Osservatore Romano*, fennállásának 75. évfordulóját. Az a tekintély, melynek a lap örvend és az a viszony, mely a lapot a római Szentzsékehez fűzi, arra indította a *Bureau International de la presse Catholique* vezetőségét, hogy ezt a jubileumot maradandó hatású emlékünneppé avassa. Huszonkét nemzet 380 képviselőjének jelenlétében 1933 júniusában határozatot hozott, hogy az évfordulói ünnepséget 1936-ban nagyszabású katolikus újságirókongresszussal köli egybe.

A Szentatya igen megörült, amikor erről a határozatról tudomást szerzett. Ő mindig szívén viseli a katolikus sajtó ügyét és nem egyszer hangsúlyozta már, hogy a *katolikus öntudatképzés és a katolikus erő fokozása eleven, bátor, nívós, hatóságában messzeérő sajtó és sajtótevékenység nélkül el sem képzelhető*. A sajtó eme nagyfentossága teszi kívánatosá — mondotta ugyanakkor a Szentatya, — hogy a sajtókongresszust egy méreteiben imponáló sajtóvilágkiállítással kapcsolják egybe.

Annyira terjedt a Szentatya gondossága, hogy mindjárt kijelölte a kiállítás helyét is. Az első elgondolás Castell Gandolfot, a pápai nyaralót vette számításba. Később azonban ez a terve eljődött, mert számítani lehet arra, hogy

Kik vehetnek részt a sajtóvilágkiállításon?

A vatikáni világkiállításon résztvehet mindenféle *időszaki sajtótermék*, az ilyen sajtóval bármiféle kapcsolatban álló *egyesületek*, szövetségek, bizottságok, amelyek *céljaikban és munkájukban katolikus világnézetet sugároznak*. Megjelennek tehát a *Cortile della Pigna* a katolikus napilapok, hetilapok és folyóiratok. A könyvkiadványok nem tartoznak bele a sajtóvilágkiállítás keretébe, de a könyvkiadó-vállalatok már igen, amennyiben katolikus időszaki sajtótermékek előállításával, forgalombahozatalával vagy propagálásával foglalkoznak.

A kiállítás felosztása

A sajtóvilágkiállítás három nagy részre tagozódik. Az első rész történelmi jellegű. Bemutatásra kerülnek itt azok a grafikonok, statisztikai képek és számadatok, amelyek a katolikus sajtó keletkezésétől a mai napig szemléltetik a sajtó fejlődését, irányait térben és időben, formában és tartalomban egyaránt.

Ezek a statisztikai számok és adatok mintegy aláfestést fognak nyerni a nem katolikus, sőt egyenesen katolikus-ellenes sajtóadatok szembeállításával. Ügyelni fognak azonban a kiállítás rendezői arra, hogy az *utóbbiak árnyékában a katolikus sajtó igazi eredményei el ne sikkadjanak és úgy tartalmi, mint formai értékei el ne halványuljanak*. Az első főosztály természetesen ezeket az adatokat nem egy síkban fogja szemléltetni, hanem külön alosztályt kapnak a sajtóvonatkozás politikai, irodalmi, közgazdasági, művészeti, színházi, rádió, sport, divat, erkölcsstani ágazatai. Egyik legérdekesebb és mindenesetre legszomorúbb benyomást keltő alosztály az lesz, ahol azt fogják bemutatni, hogy a világon hol, hány katolikus olvas nem-katolikus sajtóterméket.

Ujdonság!

Molnár Frigyes:

A szociális egyház az emberért

Ára 105 lei és por.ó.

Kapható könyvosztályunkban

úgy a kongresszust, mint a világkiállítást számosan fogják felkeresni, akiknek elhelyezése a pápai nyaralóban igen körülményes volna. A kiállítás új helyét, — hol valóban meg is fogják rendezni, — a *Cortile della Pigna* néven ismert gyönyörű fenyveskertet jelölte ki a Szentatya. Ezt a kertszerűen művelt *vatikáni udvart* a híres *Bramente* építette II. Gyula pápa idejében. A kert 300 méter hosszú és 70 méter széles, gyönyörű palotával van körülvéve és így zártságánál, valamint nagyságánál fogva igen alkalmas a kiállítás elhelyezésére.

A kiállítás céljai

A kiállítás céljait „félhivatalosan” a következőkben foglalták össze:

1. A kiállítás egyetlen átfogó *szintézisben* fogja szemléltetni a katolikus sajtó valóképét a maga ezerágú *sokféleségében* is.

2. A világ szeme elé fogja tární, be fogja bizonyítani s egyben ünnepelni fogja a *katolikus tevékenységnek a sajtó terén szerzett érdemeit*. Egyúttal azonban kézzelfoghatóan elénk fogja állítani az elmulasztott lehetőségeit, hiányait és fogyatékoságait is.

3. Meg kell hogy győzzön ez a kiállítás mindenkit arról, hogy a sajtó a legnagyobb és a leghathatósabb fegyver a keresztény világnézet terjesztésében, a keresztény erkölcs megerősítésében és a katolikus egyház védelmében.

A kiállítás *második főrésze* a katolikusoknak a sajtó terén végzett működését tárja elénk a múlt és jelen képeivel. Itt fognak mérkőzni egymással a világ különféle nemzetéhez, vagy nemzetiségéhez tartozó katolikusai. De itt tanulnak majd a legtöbbet is a katolikusok egymástól. Az egyes nemzetek statisztikai táblázatokon, grafikonokon fogják bemutatni sajtótörténel-

müket, sajtójelenüket belföldi és külföldi elterjedési térképeiket. Külön rajzok és fényképek fogják feltüntetni a sajtótermékek előállítását. Helyet kap ebben a főosztályban a sajtópropaganda maig nem eléggé méltányolt, de annál fontosabb kelleke, a *sajtóterjesztés* mikéntje is. Ennek a főosztálynak egyik legragyogóbb alosztálya bizonyára a missiók sajtóbemutatója lesz. A Szentatya különös szeretettel és figyelemmel gondol erre a sajtóbemutatóra, amelynek megismerését már kiállításba is helyezte.

Ugyancsak a missiók sajtóeredményeit fogja bemutatni a *harmadik főosztály* első alosztálya is, de már nem eszmei, mondhatnánk tudományos rendszerezésű síkon, hanem a *missiók társulatok és rendez munkájának eredményeként*. A második alosztály a keleti egyház katolikusainak sajtóját fogja ismertetni.

A harmadik alosztály az *Actio Catholica* keretébe tartozó egyesületek sajtóműködésére fog fényt vetíteni, míg a negyedik alosztály az egyes szerzetesrendek sajtótevékenységét fogja a maga eszmei és erkölcsi szépségében a világ szeme elé tární.

A magyarországi katolikus sajtó részvétele

Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás rendelete folytán 1935. február 14-én összeült a világkiállítás magyar előkészítő bizottsága. Az Actio Catholica központi vezetősége által kiküldött előkészítő bizottság elnöke pater Bangha Béla, tagjai pedig Hivatal József, Mihelics Vid, Nyisztor Zoltán, Tóth László és Biró Bertalan. A magyarországi katolicizmus szempontjából nemcsak azért lesz örömdetes és jelentős esemény a világkiállítás, mert *ezen bemutathatja a maga le nem kicsinyelhető erejét és eredményeit*, hiszen, hogy csak egyet említsünk: a polgári sajtók 25—30%-a katolikus kézben van, ami külföldi vonatkozásban is gyönyörű eredménynek számít, — hanem azért is, mert így egészen biztosan el fog készülni a magyar katolikus sajtó történetének igazi képe a maga teljességében, szépségében és fogyatékoságában egyaránt. Bizonyára külön látványosságai lesznek a sajtóvilágkiállításnak azok az üvegszekrények, amelyekben a *magyar katolikus sajtó erejéi és történelmi példányai* lesznek majd láthatók...

Dr L. I.

Uj román-magyar kereskedelmi és fizetési egyezmény előkészületeiről tárgyalt a magyar kormány

A közvetlen tárgyalások Bucurestiben már a napokban megkezdődnek

Budapestről jelentik: A napokban nagy jelentőségű tanácskozást tartottak a kereskedelmi minisztériumban *Ferenczy Izsó* államtitkár elnöklésével a magyar-román kereskedelmi forgalomban érdekelt importőrök. Ez a tanácskozás azt a célt szolgálta, hogy megállapítsák, milyen módosítások szükségesek az új magyar-román fizetési egyezményen, miután azt a Román Nemzeti Bank másképpen értelmezi, mint a Magyar Nemzeti Bank. Az új magyar-román fizetési egyezmény értelmében ugyanis a Romániából Magyarországra importált áruk ellenértékének 40%-át külön számlára kell befizetni a Román Nemzeti Bank javára valamelyik jogosított magyar pénzügyintézetnél. Ebből a 40%-ból 30%-ot a Román Nemzeti Bank finanszírozásának kielégítésére akar fordítani, 10%-ot pedig más célokra használna fel.

Az ellentét abból támadt, hogy a Román Nemzeti Bank arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt a 40%-ot az új egyezmény előtt létrejött üzletekre is kell alkalmazni, viszont a Magyar Nemzeti Bank csak az egyezmény életbeléptetése után kötött szállításoknál tartja kötelezőnek a 40%-os kvóta beszolgáltatását.

Ennek az ellentétnek a kiküszöbölésére a legközelebbi napokban új tárgyalás kezdődik

Bucurestiben és ezt a tárgyalást készítette elő a szerdán tartott tanácskozás. Az importőrök utaltak arra, hogy a Román Nemzeti Bank követelése hátrányosan érinti a magyar importkereskedelem érdekeit.

A tanácskozáson a Magyar Nemzeti Bank részéről jelen volt *Takácsy Konstantin* külügyminiszteri titkár, aki a Nemzeti Bankhoz van szolgáltatásra beosztva. Ő vezette eddig is a Romániával folytatott pénzügyi tárgyalásokat és most is ő fogja Magyar Nemzeti Bank megbízásából Bucurestibe utazni, miután az ellentéteket a két Jegybank között kell elsímitani.

A román-magyar kereskedelmi kapcsolatok terén nem tud végleges helyzet kialakulni, bár igen fontos pozícióról van szó. Azonban a kontingensek évről-évre való új megállapítása, valamint az időnkint szükségessé váló korrekciók, amelyeket általában adminisztratív jellegűnek szoktak megjelölni, valóban azonban sokszor az üzleti lebonyolítást is érintik, nyugodt, biztos egyensúly kialakulását késleltetik.

Most ismét nehézségek vannak és ezek oka elsősorban az, hogy a petroleumbehozatal az utóbbi hónapokban úgyszólván teljesen szünetel, a benzinegyezmény körül folyó tárgyalások bizonytalan kimenetele miatt. Ennek folytán hiányzott a magyar kiviteli ellentétele

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 90 P., félévre 29 P., negyedévre 15 P.
Egyes száma ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelős szerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza.
Csak jó választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint a következő huszonegy órára várható időjárás: Északi légáramlás, keleten esetleg még eső, zivatar, a hőmérséklet tovább emelkedik.

Bucurestiben csurog az eső. Bucurestiből jelentik: Szerda óta szakadatlanul esik az eső Bucurestiben, a Prahova völgyében, Iasiiban és Bucovinában. Iasiiban több alacsonyban fekvő házba behatolt a víz. Constantinában viszont szép idő van.

Zürichi zárlat. Párizs 20.24 egynegyed, London 15.15, Newyork 305 ötnyolcad, Brüsszel 51.62 fél, Milánó 25.08 háromnegyed, Madrid 41.90, Amsterdám 207.40, Berlin 123.15, Bécs — schilling 58.60, Prága 12.70, Varsó 57.87 fél, Belgrád 700.

A Szimplon-expressz új utja. Timișoara. Saját tud. Jugoszlávia részéről tudvalevően már régebben hangzott el a kívánság, hogy a Szimplon-expresszvonat Belgrádtól is érintse. Az expressz így a jímboleai utirány helyett a Versecdetait követve, amennyiben Belgrád érintésével Pancsován és Versecen át érkeznek Timișoara, innen aztán — mint eddig — folytatná útját Bucurestibe. Jugoszlávia ezen kívánságára való tekintettel a timișoarai vasutigazgatóság a Versec felé vezető vonalat megerősítette, illetve expresszvonatok forgalmára alkalmassá tette. Ezzel szemben a Jugoszláviában szükségessé vált munkálatok késték egy ideig. Most aztán Tabacovic, a vasut igazgatótanácsának elnöke Jimbolean való átutaztatásban kijelentette, hogy a Szimplon-expressz legközelebb már tényleg Belgrádon keresztül fog közlekedni. Nézezte szerint a téli menetrend életbeléptetésekor fogják a változást keresztülvinni.

Egy tanítónőnek 303 ezer lei végkielégítést ítélt meg a bíróság. Marghita. Saját tud. A közoktatásügyi miniszter a múlt év nyarán megvonta az itteni zsidó elemi iskola nyilvánossági jogát, mire a hitközség nyugdíj és végkielégítés nélkül elbocsátotta Goldmann Jozefa tanítónőt, aki 40 évig tanított az iskolában. A tanítónő nyomorára hivatkozva, 30 ezer lei végkielégítést kért, amiben elvben meg is egyeztek, de a hitközség halogatta a fizetést. A tanítónő végre egy év után a bírósághoz fordult, de most már nem 30 ezer, hanem 300 ezer lei végkielégítésért perelte be a hitközséget. A helybeli járásbíróság csütörtökön tartott tárgyalásán elfogadta a tanítónő érveit és 303 ezer lei megtérítésére kötelezte a hitközséget, amely az ítéletet megfellebbezte.

Üngyilkos lett Pap Elemér gyilkosa 35 évvel a gyilkosság után. Sätmar. Saját tud. Elzölt 35 esztendővel európai szenzáció volt az a gyilkosság, ami Sätmar megyében történt, ahol Pap Béla huszárfőhadnagy meggyilkoltatta 16 éves édes öccsét, hogy a vagyonához jusson. A kiskorú Pap Elemér löhátan ment hazafelé Odoreu községi birtokára, amikor elébe állott Zoldics Mihály nevű cselédjük és kérte, álljon meg egy szóra, mert mondani valója van. A fiu megállította lovát, mire Zoldics megragadta, lerántotta a lóról s fejbölte. Rövidesen elfogták Zoldicert, aki bevallotta, hogy a meggyilkolt fiu testvérbátyja Pap Béla huszárfőhadnagy bujtotta fel a gyilkosságra. Pap Béla, a bizonyítékok sulya alatt bevallotta, hogy azt a nagy örökséget akarja megszerezni, ami öccsére várt. Pap Bélát és Zoldicost halálraítélték, de csak a főhadnagyot akasztották fel a sätmari fogház udvarán. Zoldics büntetését életfogytiglani fegyházra változtatták, minthogy teljesen műveletlen cselédember volt, akit megtévesztettek gazdájának igérettel. Zoldicos 15 év után, büntetlen életére való tekintettel, feltételesen szabadon bocsátották és otthon falujában gazdálkodott. A 75 éves ember most Mikola község határában a sígheti tehervonat elé vetette magát, amely darabokra tépte. A gyilkosság óta állandóan gyötörte a lelkiismeret, amelyhez gyógyíthatatlan betegsége is járult s ez készítette végzetes tetteire.

A pápa szerdán megkezdte nyaralását. Rómából jelentik: XI. Pius pápa szerdán kezdte meg nyaralását Castel-Gandolfóban, ahol már minden elkészült a Szentatya fogadására. A pápa valószínűleg egész augusztus és szeptember hónapokat a nyaralóban tölti.

Az angol orvosszövetség a vegyi háború ellen. Londonból jelentik: Az angol orvosszövetség londoni értekezletén elhatározta, hogy tanfolyamot rendez orvosanhallgatók és továbbképzés alatt álló orvosok számára a légi és vegyi támadások esetén való segélynyújtásról. Az ügy fontosságára való tekintettel a szövetség kérte tagjainak a közreműködését. N. B. Waterfield dr tanár, az indítványtevő, hangoztatta, hogy háború esetén Angliára ellenséges légi haderők a gyújtó- és gázbombák záporát fojadják zúdítani, ami leírhatatlan pánikot fog a lakosság körében kelteni. A védelem első célja a pánik elhárítása és a mérgek hatásának ellensúlyozása. Itt a legfőbb ideje, hogy a többi ország példájára Anglia is tegyen valamit e veszély ellen. Az értekezlet elfogadta A. T. Jones javaslatát, amely szerint a szövetség vesse latba minden befolyását a vegyi háború teljes megszüntetésére és megakadályozására. Indokoló beszédében hangoztatta, hogy a világ összes tudósai megfeszített erővel keresik a leggyilkosabb mérges gázokat. Az emberi ész örök szegénye, hogy az emberiség elve ezen a téren csődöt mondott. Mérges gázok ellen nincs tökéletes védelem.

Magyar ember lett az elnök a fiatalokruak biráinak nemzetközi szövetségében. Brüsszelből jelentik: A fiatalokruak birái nemzetközi szövetsége Brüsszelben kongresszust tartott, amelyen húsz állam képviseltette magát. Az ünnepélyes megnyitótülésen a belga kormány nevében Vanderveelde miniszter mondott nagy beszédet, amelyben hangszulozta a fiatalokruak biráinak fontos szerepét az igazságszolgáltatás és a gyermekvédelem szempontjából. Wets elnök indítványára a kongresszus a nemzetközi szövetség díszelnökévé gróf Carson de Wiart belga államminisztert, elnökévé pedig dr Németh Péter budapesti büntetőtörvényszéki tanácselnököt választotta meg. A három napig tartó kongresszus üléseit mindvégig dr Németh Péter elnök vezette. A kongresszuson többen tartottak előadásokat, amelyeket élénk vita követett. Az első előadást Németh Péter tartotta *A világválság hatása a fiatalokruak bűnözésére* címmel. A belga kormány a kongresszusi tagok tiszteletére nagy ünnepi lakomát adott, amelyen a kormány és a diplomáciai testület több tagja is résztvett. Ezen a lakomán adta át szép beszéd kíséretében gróf Carton de Wiart belga államminiszter Németh Péternek a belga király magas kitüntetését, a Lipót-rend közepkeresztjét, amelyet az ünnepeit hosszabb beszédben köszönt meg. A magyar elnököt a jelenlevők melegen ünnepelték.

95, 100, 103, 105, 120 lejt fizetek arany gramiaért, ezüstöt, briliánst is óriási árért veszek.
HERBST óra-, ékszerárúház
Oradea, Reg. Ferdinand 5.

Felgyógyult Schuschnigg kancellár sofőre. Bécsből jelentik: Schuschnigg kancellár sofőre, Tichy, aki a linzkörnyéki szerencsétlenségénél — mint ismeretes — szintén súlyosan megsebesült, most már teljesen meggyógyult és kedden elhagyta a kórházat.

Ismét egy ál-inspektor és ál-szerkesztő. Timișoara. Saját tud. A bűnügyi rendőrséghez a napokban a bucaresti rendőrigazgatóságnak Lupescu Bernát nevű szélhámos ellen kiadott körözése érkezett meg. A körözött szélhámos Galatiból való, viszont a jasi rendőrség megállapítása szerint mindenfelé a munkaügyi miniszterium inspektorának adja ki magát, különböző szélhámoságot követ el, főleg pedig „előfizetőket gyűjt” és „üzleteket” köt folyóiratok számára. A bűnügyi rendőrségnek a körözés alapján sikerült letartóztatnia az ál-inspektort. Elegáns megjelölésű, előkelő fellépésű „úr” került így a rendőrségre. Kihallgatása során aztán elsősorban megállapították, hogy okirathamítás miatt egy évre van elítélve. Városról-városra járt, hol „ellenőrizni” hol pedig előfizetőket gyűjteni és kifogástalan fellépése miatt sokan bedőltek neki. Sokszor újságíróknak is adta ki magát — ami különben sok hasonló zsánerű embernek is kedvenc passziója. A „szerkesztő urról” különben megállapították, hogy tényleg jogosult a „Revista pentru ocrótirea socială” című folyóirat számára — előfizetőket verbuválni. A folyóiratot a munkaügyi és népjóléti miniszterium adja ki. Lupescu azonban sehogyansem elégedett meg a maga szerepével, hanem főbbfelé becsapta az embereket és több városban szélhámoskodott. Egy detektív meg egy rendőr kíséretében elküldte őt a rendőrség Bucurestibe a rendőrigazgatósághoz.

Feljegyzések

Ezekben a pillanatokban, mikor Litwinow elnökelete alatt a Népszövetség azon fáradozik, hogy egy egészen jellegzetesen imperialista és kapitalista hódítást — Abessziniá függetlenségének elközbását — lehetőleg háború nélkül üsse nyélbe, eléggé érdekes és tanulságos figyelemmel kísérni a Komiterné a kommunista internacionale — VII. kongresszusát, melyet hét évi szünet után éppen a napokra hívták össze Moszkvába.

Lenin nem egyszer jelölte meg az imperialista háborút, mint a legbiztosabb utat a világorradalom felé. Ugy látszik tehát, mintha az új szovjetpolitika hűtlenné lett volna ehhez az elvhez. Litwinow genfi szerelméből legalább úgy látszik.

Komiterné tevékenységéből viszont egészen más látszik. A moszkvai kongresszus tanácskozásából még kevés került nyilvánosságra. Nyilvánosságra került azonban a Komiterné végrehajtóbizottságának egyik közelebbi körirata, melyben ilyenek foglaltatnak:

„A Komiterné végrehajtóbizottsága összes szekcióit (a különböző államokban működő kommunista pártok ezek) felhívja, hogy a legnagyobb éberséggel figyeljenek s legyenek készen az események minden fordulatának esetére. A szekcióknak kötelességük, hogy erők végső megfeszítésével tartsák készenlétben a proletáriátus forradalmi erejét s tegyék így lehetővé, hogy a közeli döntő küzdelmekben a hatalmat mindenütt átvehessék”.

A helyzet valóban érdekes. Azok a nemzetállamok, melyek Szovjet-Oroszországgal már baráti kapcsolatokat tartanak fenn, törhetik a fejüket: tulajdonképpen miféle viszony is az, melyben egymással állanak? Szövetség-e avagy hadiállapot? (Skin.)

Meghirdették a pályázatot az aradi színház bérletére. Arad. Saját tud. Mint jelentették, Szendrei Mihály színigazgató ajánlatot nyújtott be a városi színház 1935—36. évi bérletére. Kérelmével pénteken délelőtt foglalkozott a város ideiglenes bizottsága. Mint hogy azonban Szendrei munkaprogramját nem közölte, a közművelődési ügyosztály előadója kedvezőtlen előterjesztést tett. Az ideiglenes bizottság elhatározta, hogy a színház bérletére pályázatot hirdet. A pályázati ajánlatok augusztu 20-áig nyújthatók be az arad városi ideiglenes bizottság elnökéhez. Valószínű, hogy Janovits Jenő is pályázni fog, aki pályázik az oradeai színházra és ha ezt megkapja, a két várossal magas színvonalu társulat összeállítását teheti lehetővé.

Élet-halálharc a cápával. New-Jersey-ből jelentik: Chalor Maurel hajóskapitánynak különös kalandban volt része. Hajója a parttól mintegy ötven tengerimérföldnyire kikötött és a kapitány egy motorcsónak segítségével akart a kikötőbe jutni, amikor hirtelen egy cápa tűnt fel a víz színén. A cápa megtámadta a motorcsónakot. Farkával oly erőset sújtott rá, hogy felborult és a kapitány a tengerbe esett. A cápa egy pillanat alatt megragadta Chalor Marul karját a kapitány pedig minden ereje megfeszítésével igyekezett szabadulni a cápa fogai közül. A hajóról észrevete két matróz a szörnyű küzdelmet, beszállottak egy másik motorcsónakba és szigonynyal felfegyverkezve kapitányuk segítségére siettek. Jólirányzott dobással a cápa hátába dőtték a szigonyt, amely erre szabadonengedte a kapitány karját és szigonynal együtt a tenger mélységébe merült. A kapitányt ajultan emelték a csónakba, beszállították a kórházba, ahol amputálták a karját.

* A vér felrisszítése céljából — kiváltképp középkorú férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

Vesztett bika s vestett tehén miatt hat ember s az állatorvos a Pasteurba került. Gheorgheni. Saját tud. Lazarea nagyközség egyik tenyészbikáján vestettséggyanus tünetek mutatkoztak. Vogel Jakob vármegyei állategészségügyi főfelügyelő és Fülöp József főállatorvos a gyanút alaposnak találták, a tenyészbikát levágták és agyvelejét beküldték a cluj-i Pasteur-intézetbe. Kovács Sándor, Becze Antal, Kozma Károly, Góz György és Ferencz Rudolf segítettek a bikagondozásnál és levágásnál, akiket szintén beküldtek a Pasteur-intézetbe. Hivatásának teljesítése közben ugyancsak vestettség veszélyének volt kitéve Fülöp József főállatorvos is. Chileni községbe hívták ki egy beteg tehénhez, amelyet vestettségnek talált. A tehén egy őrizetlen pillanatban tajtékozó szájából nyálkát prűszkölt az állatorvos arcába és így a fertőzést alaposnak lehetett tartani. Fülöp állatorvos most szintén Clujon kezelte magát védőoltásokkal.

Negyvenhét bányai malmot felmentettek a kilencven banis illeték alól. Timisoara. Saját tud. Jelentettük annakidején, hogy ötvenhárom bányai malom tulajdonosai tiltakoztak üzemüknek kereskedelmi malommá való minősítése ellen és kérték, hogy vámórlési üzemeknek ismerjék el azokat. A kérelmet többnyire azzal indokolták, hogy bár ezer kilogramnál nagyobb kapacitása van az illető malmoknak, de kizárólag gazdáknak órolnak. A timisoarai megyei prefektúra a beérkezett kérvények közül negyvenhetet pártólág terjesztett a miniszterium elé, azzal, hogy az illető malmokat fel lehet menteni a kilencven banis illeték alól. Többszöri, különböző sürgetésre most aztán megérkezett a miniszterium döntése. A miniszterium azt a negyvenhét malmot továbbra is kereskedelmi malmoknak minősíti, de tekintettel arra, hogy csak földműves gazdáknak órolnak, tényleg felmentette a malmokat a kilencven banis illeték fizetése alól. Azonban ezeknek a malmoknak is meg kell fizetniük a huszonöt banis illetéket, katonai célokra.

Benzinnel gyújtott tüzet egy ur-asszony és halálra égett. Odorhei. Saját tud. Schwarz Mihályné szül. Miski Margit, nyug. telekkönyvezési neje szombaton kora reggel be akart gyújtani a kemencébe, hogy kenyeret süssön. Hogy a tüztűvés könnyebben sikerüljön, benzinnel locsolta le a kemencében a farakást, aztán meggyújtotta. A hirtelen fellobbant benzinflám olyan erővel csapott ki a kemencéből, hogy Schwarzné ruhája lángba borult. Az égő asszony jajveszékelve futott ki az udvarra, ahol férjének sikerült a tüzet eloltatnia, de addigra már oly súlyos égési sebeket szenvedett Schwarzné, hogy azokba kínos szenvedés után belehalt.

Ha a gyógyszerész téved. Budapestről jelentik: Novák János munkavezető 4 éves kislánál az orvos vérhaszt állapított meg és 40 fokos lázzal a Szent László-kórház gyermekosztályára szállították. A vérvesztését natrium chloratum injekciókkal akarták pótolni, majd az édesanyjából vért is ömlesztettek át, de megmenteni nem tudták. Az orvosok gyanusnak találták az érthetetlen halált, mert a gyermek már javulás útján volt. A kórház raktárában levő natrium chloratum ampullákat a vegyvizsgáló intézetbe küldték át, amely aztán megállapította, hogy az ampullákban nem natrium chloratum van, hanem natrium chloricum, amik a Norachaemia gyógyszerárugyár Hungaria-körúti üzemében készültek s tévedésből a címkék elcserélődtek s a jóval erősebb anyag így jutott a gyermek szervezetébe. De a rendőrség megállapította, hogy a téves ampullákból nemcsak a fővárosi kórházak, de az összes városi gyógyszer-tárak is kaptak. A rendőrség gyorsan intézkedett, hogy országsszerte semmisítsék meg a téves címzésű ampullákat és tíz perc múlva már a rendőri rádió jelentette, hogy országosan eleget tettek a rendelkezésnek az egész országban. Kerkay Nándorné gyógyszerésznő, a gyár üzemvezetője a rendőrségen kijelentette, hogy 25 éves gyakorlata alatt hasonló gyógyszeresere nem történt meg s nem tudja magyarázatát adni. De hangsúlyozta, hogy a natrium chloricum sem halálos megfelelő adagolásban s ezért kerli a gyermek hullájának felboncolását, amit el is rendeltek.

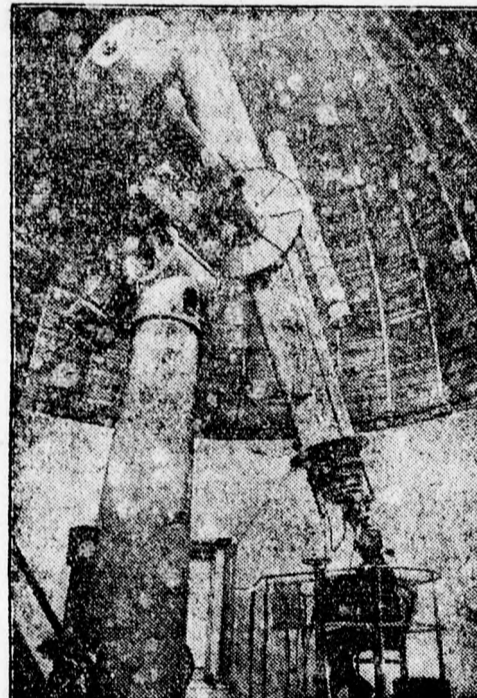
Az apa ki akarta menteni a Tiszából fuldokló leányát és mindketten megfulladtak. Szolnokról jelentik: Dragony József földműves és 18 éves Margit leánya a Tiszában fürdött. A leány a mély vízbe merészkedett és elmerült. Apja utána uszott, de a fuldokló leány oly görcsösen lefojtta, hogy mindketten elmerültek. Dragony József hiába igyekezett kiszabadítani magát, rövid küszködés után mindketten megfulladtak. A parton állók segítségükre siettek, de mire a csónak odaérkezett, már késő volt.

Egy indiai város kétszázézer lakosa elmenekült egy fakir jóslata miatt. Londonból jelentik: Karachi indiai városban a minap óriási pánikot idézett elő egy fakir jóslata, aki néhány hónappal ezelőtt a quettai földrengést is megjövendölte és most ennek a városnak jóslott hasonló sort. A város mintegy kétszázézer főnyi lakossága a fakir jóslatának hatása alatt félelmében elmenekült a városból, úgyhogy az szinte lakatlan maradt. A város lakosai előre remégték a katasztrófa bekövetkeztétől, mert a fakir annakidején valóra vált jóslata Quetta pusztulásakor hatvanezer emberáldozatot követelt. A jós vasárnapra jövendölte a katasztrófa bekövetkeztét, így szombaton már a kora hajnali órákban az emberek összecsoportosultak minden vasútvonaluk, elhagyták a várost és mintegy ötven kilométernyi távolságban sátrakat építettek s ott ütötték fel tanvájukat. Elérkezett a kritikus vasárnap, a várt földrengés azonban elmaradt, így hétfőn a menekültek hosszú karavánja indult vissza Karachi felé. Nagy meglepetésben volt egyeseknek részük, mert üresen hagyott házuknak tetejét ismeretlen egyének lebontották és elvitték. A jövendőmondó fakirt, aki a kudarc bekövetkezése miatt elhagyta Karachit és azóta nyomtalanul eltűnt, a rendőrség keresi.

Itatás közben elragadták és halálra gázolták a lovak. Odorhei. Saját tud. Tófalvi Sándor corundi fiatal székely gazda a városból hazamenet, meg akarta itatni lovait egy vályunál s éppen a zablát vette ki azok szájából, amikor a szekéren ülő Koszta Pálné hirtelen felnyitotta esernyőjét. A lovak az esernyő robajtól megijedtek, a szekeret elragadták, annak rudja keresztül bujt a Tófalvi mellényén s így hurcolták őt magukkal, majd amikor a rudtól elszabadult, a lovak alá került, amelyek összetaposták és a kerék is átment rajta. A fiatal székely gazda a szenvedett sérülések következtében harmadnapra meghalt.

Vándor zsebmetszők és betörők dolgoznak erdélyszerte. Târgu-Mures. Saját tud. A város közbiztonsága az utóbbi időben nagyon megromlott. Hetek óta zsebmetszők garázdálkodnak, akik egymás után lopták ki László Árpád zeneszerző, dr. Musca Péter kórházigazgató és Szenner János nyug. jegyző zsebéből az aranyórát láncostól. De nem mulik el egy éjjel sem betöréses lopás nélkül. A rendőrség feltevése szerint egy jól begyakorolt vándor betörő és zsebmetsző társaság működik erdélyszerte.

Tízmillió font értékű kínai kincs érkezett Londonba. Londonból jelentik: Éjfélkor érkeztek Londonba a kínai császári paloták műkincseit vivő páncélos teherkocsik. A tízmillió font értékű rakományt a királyi szépművészeti akadémiába vitték, ahol az ősszel kínai művelődéstörténeti kiállítást rendeznek. A kincseket egyelőre az akadémia pincéjében helyezték el, amely előtt éjjel-nappal fegyveres rendőrök őrködnek.

A pápa új csillagvizsgálója.

A castelgandolfói pápai csillagvizsgáló intézet új, hatalmas teleszkópot szerzett be, amely csillagfényképezésre is fel van szerelve. Képünk az új teleszkópról első, próba-csillagvizsgálásán készült.

A „német nagydíjért“

ismét megindult a harc. Képünk az egyik legkomolyabb versenyző, az olasz Caracciola Mercedes-Benz kocsiját ábrázolja. Baloldalon start előtt, jobboldalon teljes menetsebességgel, próbaútján.

* **Gyomor-, bél és anyagcserebetegségeknél,** vészeségység, sápadtság és lesavanyodás esetében reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását.

Holttest a kutban. Timisoara. Saját tud. Sculia község határában, a Prepeliczaypusztán borzalmas gyilkosságot fedeztek fel. A határban dolgozó emberek gazdájukat székere lettek figyelmeztették. A szekérből a lovak is be voltak fogva, csak a gazdájukat nem látta senki. A kocsit táblájáról megdöntötték az emberek, hogy Borca Péter sipeti gazdálkodó kocsijáról van szó. Amíg aztán úgy lalálgatták, vajjon merre lehet Borca Péter, az egyik földműves a közeli gémeskútra mutatott: — Nézzük meg talán azt a kutat! És tényleg megtalálták a kutban Borca Péter hulláját. Hatalmas fejszéből még szivárgott a vér. A esendőrség telefonon érinkezésbe lépett Sipet község elöljáróságával s az csakhamar jelentette, hogy Borca Péter több órával ezelőtt utrakelt kocsijával Gaiata felé. Vele volt Marzoca Dániel nevű mostohaafia is. Marzoca közben gyalogosan visszatért s amikor kérdezték tőle, hol van a mostohaapja, kijelentette, hogy elváltak egymástól. Borcának még dolga akadt valahol, s pedig egyszerűen hazatért. Miután Borca és Marzoca között napirenden voltak a viszálykodások, az ügyesség elrendelte őrizetbe vételét.

Sátmarmegyei hírek. Saját tud. Farkas Elek sátmari gazdálkodó — amint már megírtuk — katolikus kulturház céljaira telket ajánldékozott és azon a saját költségén gyönyörű kulturházat emeltetett a külvárosban. A kulturház felavatása e hó végén lesz s arra nagyban készül az egész város katolikus társadalma. — A media-sul-auriti fiatalság a református templom orgonájának javítására nagyszabású ünnepélyt rendez vasárnap. — Baia-Maren hosszas tárgyalások után megegyezés jött létre a város és a Ganz között, amelyben kötelezi magát a Ganz villamosmú, hogy a saját költségén tizenkétmillió leles költséggel átépíti és kibővíti a városi villamosmúvet. Most ezt a szerződést megfellebbezték — egyéni szempontból. S a mai villamosmú nem tudja ellátni elegendő árammal a várost és az üzemeket. — A sátmari Magyar Párt felhívja mindazok figyelmét, akik eddig még nincsenek felvéve az állampolgársági listába, de erre minden joguk megvan, hogy azonnal jelentkezzenek a városi illetve községi hatóságoknál összeírás végett. — A sátmari rendőrség erőteljes nyomozást folytat a hiányos pénztkeercsek ügyében s megállapították, hogy egyesek foglalkozásukon üzték a hiányos pénztkeercsek elhelyezését és azokra jövevény cégek bélyegzőjét hamisították.

Kommunista-kiáltványok egy gyár udvarán. Târgu-Mures. Saját tud. Szerda éjjel a börgyár udvarára több ember lopozott, ahol, miután a szolgálatot teljesítő rendőr és éjjeli őrség észrevette őket, elmenekültek. A szolgálatos rendőr kétszer a menekülők után is lőtt, de addigra már a gyár udvarát, műhely falait röpcédulákkal ragasztották tele, melyeken a „Vörös Segélybizottság“ és a „Romániai Kommunistapárt muresmegyei bizottsága“ aláírások voltak. A rendőrség razzizott és öt embert tartóztatott le.

RÁDIÓ

Az órákai románial idősámitás szerint közöljük.

VASARNAP, AUGUSZTUS 4.

București. 12.30 Énekkar. 12.50 Könnyű zene. 13.56 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Román népzene. 19.15 Román népzene. 20.20 Román népdalok és románcok. 21.15 Rádiózenekar. 22.10 Rádiózenekar. 23.20 Gramofon.

Budapest I. 10.15 Hírek. 11—11.55 Református östentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Poling A. Dániel dr. newyorki lelkész. a Ce. Világúnió elnöke, tolmácsolja ifj. Czegléd Sándor. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvaria és várplébánia-templomból. A szentbeszédet Hell Imre hittanár mondja. Énekelnek a Szociális Testvérek énekkara. 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Az 1. honvédgyalogezred zenekara. 13.45 Rádiókrónika. 15—Hanglemezek. 15 Gazdasági előadás. 16.50 Adler Tibor és Fejér György kézzongorás jazzszámai. 17.30 Sala Domokos felolvasása. 18 Horváth Rezső és cigányzenekara. 19 Sztinyai Zoltán előadása. 19.30 Radics János szalonótöse. 20.15 Möriz Zsigmond előadása. 20.45 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22 Közvetítés a hárshegyi Cserkészparkból. 23 Hírek, sport- és löversenyeredmények. 23.30 Len Baker jazz-zenekara. 24.15 Bura Sándor és cigányzenekara. 1.05 Hírek.

Budapest II. 12.10 Jakab Terka szalonzenekara. 16 Hanglemezek. 16.45 Mit üzen a rádió. 19 Radics János szalonótöse. 19.25 Waldapfel József dr előadása. 19.55 Weingarten József zongorázik. 20.30 Groh Gyula előadása. 21 Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 22 Hírek, sport- és löversenyeredmények.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 5.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Könnyű zene. 19.15 Könnyű zene. 20.20 Operettlemezek. 21.15 Hegedű- és énekszámok. 22.05 Mandolinzenekar. 22.50 Éttermi zene. 23.25 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Szalay Pepita Gyula és cigányzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.40 Mokesch Brunhilda énekel. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Diákféltára. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Kammermayer Oszkár dr előadása. 18.30 Bachmann József jazz-zenekara. 21. Vigjáték-előadás. 22.50 Hírek, időjárásjelentés. 23.10 Károlyi Árpád és cigányzenekara. 24 Kola József jazz-zenekara. 24.20 Horn Rudolf zongorázik. 1.05 Hírek.

Budapest II. 18.40 Komlós Aladár előadása. 19.20 Melles Béla zenekara. 20.40 Babits Mihály beszél Tennysonról. 21.10 Kamarazene. 22.05 Hírek. 22.25 Vig Miklós énekel. 23.15 Kola József jazzzenekara.

KEDD, AUGUSZTUS 6.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Rádiózenekar. 19.15 Rádiózenekar. 0.20 Régi bécsi melódiák gramofonon. 21.15 Szimfónikus lemezek. 22.20 Szimfónikus lemezek. 23 Éttermi zene. 23.25 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Pártos Ödön hegedül zongorakísérettel. Gémes Irén hárfázik. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30 Országos Postászenekar. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Szegedi Boris meséje. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Szendy Lajos humoros zongoraműsora. 18.25 Bisztray Gyula előadása. 18.55 Bertha István szalonzenekara. 20.10 Möriz Miklós előadása. 20.40 Pusztai Sándor magyar nótákat énekel. 21.35 A. Balogh Pál előadása. 21.50 A torinói rádióállomás hangversenyének közvetítése. 22.40 Hírek, időjárásjelentés. 23 Hanglemezek. 24 Csiby József zongora. Ország Tivadar hegedű és Palotai Vilmos gordonka hármasa. 1.05 Hírek.

Budapest II. 19.35 Mezőgazdasági felőra. 20.15 Tánclémezek. 21.20 Matolay Tibor előadása. 21.55 Hírek. 22.20 Heilig José jazz-zenekarának műsora.

SZERDA, AUGUSZTUS 7.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 18 Gramofon. 19.15 Gramofon. 20.20 Kamarazene. 21.15 Zongora- és énekszámok. 22.05 Rádiózenekar. 22.50 Rádiózenekar. 23.25 Rádiózenekar.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Szervánszky-szalonzenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.40 Szikla Adolf énekötöse. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Diákféltára. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Fenyo J. László előadása. 18.30 A rendőrzenekar

műsora. 19.30 Halasz Gábor előadása. 20 Zasio Lili grófnő nápolyi dalokat énekel. 20.35 Kis Szinpad. Csátározás. 21.25 Hanglemezek. 22.20 Hírek. 22.40 Patoky Vilmos jazz-zenekara. 23.10 Időjárásjelentés. 23.45 Francia-, olasz- és angolnyelvű előadás. 24 Kiss Béla és cigányzenekara. 1.05 Hírek.

Budapest II. 19 Kozocsa Sándor előadása. 19.35 Setét György szalon- és jazz-zenekara. 20.40 Kopslandné Bartók Ilonka zongorázik. 21.25 Szilády Zoltán előadása. 22 Hírek. 22.25 Hanglemezek.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 8.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Könnyű zene. 19.15 Könnyű zene. 20.20 Zongoraszmok. 21.15 Tosca, Puccini operája gramofonlemezekon.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Dullien Ella énekel, Schusztet Etelka gondolkázik. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30 Csorba Dezső és cigányzenekara. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Vizvári Mariska előadása. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés. 18 Schöpfung Aladár beszél Krudy Gyula Sinbádjáról. 18.20 Hanglemezek. 19 Harsányi Gizi felolvasása. 19.35 A Székésvárosi Zenekar hangversenye. 20.20 A rádiótársorsjáték ismertetése. 22.05 A rádió külügyi negyedőrája. 22.25 Pertis Jenő és cigányzenekara. 22.45 Hírek, időjárásjelentés, üge-

A „Tour de France“ győztese, családja körében.

Jelentettük, hogy a „Tour de France“ bicikli-verseny győztese a belga Romain Maes lett. A rokonszenves győztest a párizsi „Hercegpark“-ban édesanyja és nővére várták. Képünkön a „Tour“ győztesét anyja üdvözlí.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény).

Lakás

Csinosan butorozott utcai szoba kiadó. Oradea, Parcul Carmen Sylva No. 6.

Csinosan butorozott, tiszta utcai szoba kiadó. Str. Xenopol No. 13.

2 szobás előszobás lakás azonnal kiadó. Ertekezni: Oradea, Str. Tache Joneanu No. 25.

Kiadó csinosan butorozott szoba, azonnalra is. Oradea, Str. Alexandri No. 21.

Kiadó 3 szobás, komfortos lakás. november 1-től. Oradea, Str. Praporgescu No. 6.

Utcai

butorozott szoba azonnal kiadó. Oradea, Averescu-utca 37.

Hülánféle

Egészséges fiatal anya szoptatós dajkának ajánlkozik. Vidékre is menne. Gavra Marie, Oradea, Restaurantul garei-mare.

Diáklányokat

teljes ellátásra felve-szek. Cim: Bálint Str. Academiei No. 2.

Uricslád

felvenne tanulóleánykát teljes ellátásra. Cim: Oradea, Parcul Carmen Sylva 18. Özv. Jakóné. (Utcai lakás).

Keresek

1 szobás, előszobás, esetleg 2 kis szobás lakást, lehetőleg magános házbán. Cimeket a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Tanyára

augusztusra sürgősen keresek negyedik gimnázista fiam mellé német tudásu, gramatikában is perfekt, szigorú férfit vagy nőt. Cim: özv. Toperczene, Oradea Str. Tribunalului No. 6.

Márkus és Grecsák

Döntvénytár, Dárday: Igazságügyi Törvénytár eladó. Oradea, Str. Alexandri No. 32.

Alkalmazás

Fiatal német leány délutánra iskolás gyermekhez ajánlkozik, német nyelv gyakorlására és korrepetálásra. Cim a kiadóban.

Intelligens fiatal nő házvezetőnői állást keres, fiatalabb vagy idősebb urnál, vidéken is. Oradea, Str. Bratianu No. 50.

Asztalos tanuló fizetéssel felvétetik. Str. Hasdeu 11.

Cukorkakészítő, drageé és laborator-mester állást keres. Oradea, Samueli Micu 5. Demkó.

Szobainas vagy boltiszolgái állást keres. Str. Nicolae Balcescu 51. Markovics B.